



CÓ NHỮNG ÁNG VẮN 。。。。

- 13 -

“THÒONG DÀNH KỂ CHUYỆN”

-mấy dòng viết nhanh chạp mới về thăm nhà ban sáng-

Mình trở về nhà trước khi mọi thứ đổi thay. Trở về như một hạt bụi bay về vạt nắng cũ, chưa kịp hỏi thăm nhau đã nghe mùi lúa thơm ngai ngái rụng xuống hai bờ trí nhớ. Cái tên tỉnh mình, hồi nhỏ đọc còn vấp vấp, lớn lên lại thành dấu lặng trong giọng nói. Một cái tên nghe như tiếng chơn ngựa gỗ nhẹ nhẹ qua tuổi thơ, như tiếng ghe đồ tươi lướt sớm mai trên mặt sông còn mê ngủ. Có lần mình từng tự hỏi: tên gọi là cái chi mà khiến trái tim nhân loại thất lại? Chỉ là vài con chữ, vài thanh âm. Nhưng trong triết học ngôn từ, có thứ gọi là "dấu vết hiện sinh", tức là trong mỗi cái tên có bóng hình của tất cả những gì đã từng sống qua, từng thương qua.

Mai này, tên tỉnh mình sẽ không còn trên bản đồ. Như người ta gỡ tấm bảng gỗ cũ treo trước hiên nhà. Nhưng cái tên, một linh hồn cũ kỹ — sẽ chỉ còn trong lòng người.

Vùng đất nơi mình lọt lòng cha mẹ là câu vọng cổ rơi rớt bên xóm rẫy, là tiếng gàu tát đĩa đêm rằm, là mùi nhang thơm trong miếu bà bên xóm phà, là chén cơm ăn với mắm chưng hột vịt. Đất này nói bằng ngôn ngữ trầm trồ – trầm vì chịu đựng, trồ vì diệu kỳ thay. Những bà già gánh rau từ rặng đông, mấy chú bán vé số gác xe dưới bóng me bóng bần, những giấc mơ bình dị như chiếc nón lá cong cong - tất cả tạo nên bản thể Nam Bộ, nơi không ai phân biệt giấc mơ và đời thường, vì đời thường chính là giấc mơ sống.

Mỗi nhánh sông là một mạch ngầm ký ức, mỗi con đường đất là bản chép tay của thiên nhiên và khó nghèo. Ở đây, đời sống không nằm trong sách tập, mà nằm trong cách má ngời xắt bầu, cách ba đắp đất cho nước đừng tràn qua mé,

cách người ta "rút gọn thế giới" vô một ca trà đường, uống một hơi rồi nói: "Ừa, cũng tới lúc đổi thay."

Mỗi khóm trầm bầu, mỗi con lộ đất đỏ đều là văn bản mở, một bản thảo mà thời gian đã viết lên bằng mồ hôi người và gió trời quê. Nay mai, con nít sẽ không còn học cái tên đó trong sách giáo khoa, sẽ không biết tổ cái tên cũ đó từng vắt qua giấc mơ bao người, từng nằm trong câu hò mái đẩy.

Nhưng mà mình tin, có những cái tên, như những con người đã mất — vẫn sống dai trong những buổi chiều mai hậu, trong tiếng rao bánh tiêu bánh bò, trong nỗi thèm về quê bất chợt giữa thành phố không có tiếng gió.

Đất

Nước

Cha Mẹ

Tổ Tiên

"tất cả ở trong mình! "

Thường Dành

* trích Facebook THƯỜNG DÀNH KỂ CHUYỆN